

Hrvatska racuna cenu papskog blagoslava

Author: [Drago Hedl](#)

Podrska crkve bice od vitalne vaznosti za opstanak na vlasti koalicije Ivica Racana.

Uspesna poseta pape Jovana Pavla II mozda je osnazila nadanja vlade premijera Ivica Racana o skorom prikljucenju Evropskoj uniji, ali ga je takodje podsetila na dug koji Hrvatska tek treba da plati.

Cini se da je papska poseta - koja je obuhvatila nekoliko gradova od 5. do 9. juna - ojacala Racanovu poziciju u trenutku kada se priprema za parlamentarne izbore sledece jeseni.

Medjutim, jedan visoki zvanicnik vladajuce koalicije, koji je zeleo da ostane anoniman, izjavio je za IWPR: "Mi shvatamo koliko je vazna papina poseta Hrvatskoj, ali takodje moramo biti svesni cinjenice da podrška koju smo dobili ima odredjenu cenu."

"Racan ce morati, pre ili kasnije, da ispuni svoje obaveze prema crkvi - a one uopste nisu male."

Na uporno insistiranje Vatikana, Hrvatska demokratska zajednica, HDZ, i predsednik Franjo Tudjman su 1990. godine pristali da vrata celokupnu imovinu katolicke crkve u Hrvatskoj koja je konfiskovana u vreme komunizma. Medjutim, to se pokazalo problematicnim jer je nekoliko zgrada koje su pripadale crkvi pretvoreno u škole ili u državne institucije.

Kada je aktuelna koaliciona vlada dosla na vlast, Racan je ponudio crkvi deonice profitabilnih kompanija umesto povraca ja imovine. Ova ponuda je prihvacena, ali Hrvatska tek treba da ispuni svoje obaveze iz ovog sporazuma.

Pored toga, problemi sa drzavnim budzetom doveli su do smanjenja ukupnog novca namenjenog crkvi od 24 miliona eura, mada je nedavno izgradjen luksuzni kancelarijski prostor u Zagrebu za najvise svesteno lice u vojsci po ceni od pet miliona eura. Trosak je pokrilo Ministarstvo odbrane.

Uprkos ovim problemima, poseta pape se opisuje kao veliki uspeh jer je on javno podrzao hrvatske ambicije za uclanjenje u Evropsku uniju.

Sada se Racan nada da ce papa, tokom procesa prosirenja Evropske unije, upotrebiti svoj uticaj i moralni autoritet kome je pribegao 1992. godine kada je Vatikan bio prva drzava koja je priznala Hrvatsku kao nezavisnu drzavu.

Posle sastanka sa papom u Rijeci 9. juna, premijer je rekao: "Kada smo vec uspeli da dodjemo do nezavisnosti u teskim okolnostima, zahvaljujuci papinoj podrsci, sigurno cemo sada uspeti da uz njegovu podrsku postanemo deo Evropske unije."

Zagreb je podneo zvanican zahtev za pristupanje Evropskoj uniji u februaru, a Racan se nada da ce Hrvatska postati zemlja-clanica 2007. godine. Aktuelni premijer ima jaku zelju da bude na vlasti kada se to bude desilo.

Njegove sanse da se to uistinu desi poboljšala je papina poseta, jer je znatno ojacala poziciju Racanove koalicije levog centra koja je bila znatno slabija imajući u vidu parlamentarne izbore krajem ove godine.

Najopasniji rival HDZ se više ne može hvaliti da je papa posetio Hrvatsku dvaput za vreme njegove vladavine. Posmatraci tvrde kako je ova poseta zapravo pokazala da papu ne interesuje ko je trenutno na vlasti.

Istrazivanja javnog mnjenja sprovedena pre papske posete Hrvatskoj pokazala su da tri najjače stranke iz Racanove koalicije - njegova Socijaldemokratska stranka, potom Hrvatska narodna stranka i Hrvatska seljačka stranka - uživaju podršku 34 odsto glasaca, pri čemu ih HDZ prati sa 23 odsto.

Medjutim, Racan, kao jedan pragmaticni političar, sasvim je svestan činjenice da otvaranje novoizgrađenog autoputa između Zagreba i Splita, pad stope nezaposlenosti i povećanje proizvodnje možda neće biti dovoljno za pobjedu na sledećim izborima.

Analitici kažu da će Racan, ukoliko koalicija želi još jedan mandat, morati da očuva podršku za koju javnost misli da crkva pruža njegovoj vladi tako što bi rešio neke od problema koji su razbesneli Vatikan tokom prethodnih godina.

Pored obećanih deonica uspešnih preduzeća, vlasti takođe moraju rešiti problem sa budžetom za crkvene potrebe.

U međuvremenu, crkva siri svoj uticaj u svakodnevnom životu sirom Hrvatske.

Nakon insistiranja na uvođenju veronauke u sve državne škole, crkva sada vrši pritisak na vladu da zabrani bilo kakav rad nedeljom. Racanova koalicija pokušava da napravi kompromis po ovom pitanju i uradila je nacrt zakona kojim se ograničava radno vreme subotom.

Crkva takođe insistira da se programi iz veronauke u elektronskim medijima emituju u udarno vreme umesto u manje gledanim kasnim večernjim casovima.

Sve je to izazvalo ozbiljnu zabrinutost među nekim međunarodnim posmatračima koji veruju da Vatikan ima isuvise uticaja na unutrašnje poslove zemlje.

Drago Hedl je redovni saradnik IWPR-a iz Osijeka.

Location: [Africa](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/hrvatska-racuna-cenu-papskog-blagoslava>